

הכנסת העשרים

יוזמים: חברי הכנסת
יואב קיש
נורית קורן
דוד ביטן
מכלוף מיקי זוהר
אורי מקלב
אלי כהן
ניסן סלומינסקי
יצחק וקנין
רוברט אילטוב

1206/20/פ

הצעת חוק ייצוג הולם לעובדים עם מוגבלות בגופים ציבוריים (תיקוני חקיקה), התשע"ה–2015

1. תיקון חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות
- בחק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח–1998¹, בסעיף 9 –
- זכויות לאנשים עם מוגבלות
- (1) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא "לעניין מעסיק שהוא גוף ציבורי יראו כגוף שיש בו ייצוג הולם מי שלפחות 5% מקרב עובדיו הם אנשים עם מוגבלות";
- (2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(1א) מעסיק שהוא גוף ציבורי, ימנה ממונה תעסוקה (להלן – הממונה); הממונה ישמש כתובת לפניות העובד והמעסיק בנושא ייצוג הולם, ויהיה כפוף בעניינים הנוגעים למילוי תפקידו להנחיות מקצועיות שתקבע הנציבות.";
- (3) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

¹ ס"ח התשנ"ח, עמ' 152.

"(ה) אחת לשנה יגיש השר הממונה על הגוף הציבורי לממשלה, למבקר המדינה, לנציבות ולוועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת דין וחשבון באשר לייצוג הולם של אנשים עם מוגבלות בקרב עובדי הגוף הציבורי האמור, וכן תכנית יעדים ומטרות בדבר יישום הייצוג ההולם לשנים הבאות."

2. תיקון חוק שירות המדינה (מינויים) בחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, בסעיף 15א, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) יראו כמתן ייצוג הולם לעניין אנשים עם מוגבלות לפי סעיף קטן (א), אם לפחות 5% מקרב העובדים הם אנשים עם מוגבלות."

3. הוראת שעה בתקופה שמיום פרסומו של חוק זה ועד תום 12 חודשים מיום פרסומו ייקראו את סעיף 9(א) לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998, כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה, ואת סעיף 15א(א1) לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 כנוסחו בסעיף 2 לחוק זה, כך שבמקום "5%" יבוא "3%".

ד ב ר י ה ס ב ר

חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998 (להלן – החוק), קובע כי על מעסיק לפעול לשילוב הולם של אנשים עם מוגבלות, אולם הוא לא קובע מהו ייצוג הולם ולא מפרט אלו צעדים יש לנקוט על מנת ליישמו.

בדוח מבקר המדינה 64ג לשנת 2013 פורסמו ממצאים לגבי טיפול הרשויות בשילוב אנשים עם מוגבלות בתעסוקה, לרבות הייצוג ההולם של אנשים עם מוגבלות בשירות המדינה. הדוח קובע בין השאר כי "שיעור העסקתם של אנשים עם מוגבלות בשירות המדינה נמוך ועמד על 2.05% בלבד מעובדי המדינה בשנת 2010 אף ששיעורם באוכלוסייה היה למעלה מ-5%. עוד העלתה הבדיקה כי אף שהתקבלה החלטת ממשלה בינואר 2012 לייעד משרות לאנשים עם מוגבלות וכך לקדם ייצוג הולם בשירות המדינה, במועד סיום הביקורת עדיין לא פורסם מכרז למשרה ייעודית מעין זו. יוצא אפוא כי נציבות שירות המדינה לא פעלה באופן יזום לקידום ייצוגם ההולם של אנשים עם מוגבלות בשירות המדינה, והיקף העסקתם בשירות המדינה נותר נמוך כשהיה".

יצוין כי ביום 21.9.2014 ניתן צו הרחבה המחיל על כל מעסיק המעסיק 100 עובדים לפחות, למעט המדינה ומעסיק אחר המחויב בייצוג הולם לפי חוק שירות המדינה (מינויים), את הוראותיו של הסכם קיבוצי מס' 7027/14 המחייבות ייצוג הולם של אנשים עם מוגבלות בהיקף של 2% מעובדי המעסיק עד תום שנה הראשונה לתוקף צו ההרחבה, ובהיקף של 3% – עד תום השנה השנייה לתוקפו, וכן מחייבות מינוי אחראי תעסוקת אנשים עם מוגבלות.

בשל כך, מוצע לקבוע כי גופים ציבוריים יידרשו לדאוג לייצוג הולם של אנשים עם מוגבלות, כך

² ס"ח התשי"ט, עמ' 86.

שמספרם לא יפחת מ-3% מהמספר הכולל של העובדים והעובדות, בשנה הראשונה לתחילתו של החוק המוצע. בשנה השנייה לתחילתו של החוק יעלה שיעור העסקתם של העובדים עם המוגבלות ב-2% נוספים ומאותו מועד ואילך יעמוד על 5% מכלל העובדים לכל הפחות, וזאת בתאם להחלטת ממשלה מספר 2261 מיום 30.11.14.

עוד מוצע שגוף ציבורי כאמור ימנה ממונה שילוב בתעסוקה, שיהווה כתובת לפניית הן של המעסיק והן של העובדים בדבר שילוב מוצלח וראוי במקום העבודה. הממונה יפעל על פי כללים מקצועיים שתקבע נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות כמשמעותה בחוק (להלן – הנציבות).

כמו כן, מוצע לתקן את חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, ולקבוע שיראו כמתן ייצוג הולם לעניין אנשים עם מוגבלות בקרב העובדים בשירות המדינה, אם לפחות 3% מקרב העובדים הם אנשים עם מוגבלות, ומתום השנה הראשונה לתחילתו של החוק המוצע – אם לפחות 5% מהם הם אנשים עם מוגבלות.

עוד מוצע כי השר הממונה על הגוף הציבורי יעביר מדי שנה דין וחשבון על יישום הוראות החוק בשנה החולפת, וכן לגבי תכניות עתידיות לשילוב העסקה של אנשים עם מוגבלות. הדיווח יוגש לממשלה, למבקר המדינה, לנציבות ולוועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת התשע-עשרה ועל שולחן הכנסת העשרים על ידי חבר הכנסת איציק שמולי וקבוצת חברי הכנסת (פ/19/2523 ; פ/20/1042).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ד בסיוון התשע"ה – 1.6.15